

Zeeliefhebbers

nieuwsbrief

december 2009

ZLH 5

2 kg (=4 stuks) Laaksumer Bot (Platichthys flesus)
23 januari én 27 februari
verkrijgbaar in Amsterdam, Rotterdam, Delft,
Den Haag en Urk

In dit pakket zitten 4 platvissen, een ZLH 5 foto-uitgave en een handleiding voor het bewaren, schoonmaken en het bereiden van bot.

Het pakket kost €20,- en is tot en met woensdag 20 januari te bestellen via www.zeeliefhebbers.nl/bestellen.php. Er zijn nog uitgaven van ZLH 1, 2, 3 en 4 beschikbaar, deze kun je voor €3,- per stuk bijbestellen.

Laaksumer bot

Bot is een platvis die doet denken aan schol of schar. Bot is de enige platvis die ook in brak of zoetwater kan voortplanten. Laaksumer bot is sinds oktober 2009 een erkend Fries streekproduct; voorwaarde voor deze erkenning is dat deze bot met grootmazige netten (130 mm), op kleinschalige manier op de zandgrond voor de Friese kust gevangen is, en levend (in een bun) aan land wordt gebracht.

De vis is uitstekend in zijn geheel te bakken of te koken. Het vlees is bij een gare vis makkelijk van de graat te eten. Kleine exemplaren kun je beter niet gefileerd bereiden, omdat kleine filets snel droog worden. Eenmaal gegaard, is het vlees van bot wit en vrij stevig.

Omdat IJsselmerbot in zoet water leeft, heeft het vlees een zachte smaak met een subtiele lichtzoete toon. Het vlees is goed te bereiden met wijn, zachte kruiden, boter of cirtus. Sterke kruiden en knoflook kunnen de smaak van de vis overschreeuwen. Waar veel IJsselmeervis last heeft van een wat modderige bijmaak, heeft Laaksumer bot dit niet. Dit komt omdat er uitsluitend boven zandgrond gevist wordt.

bestellen

Stuur een email naar bestellen@zeeliefhebbers.nl vermeld hierin:

- je naam
- je telefoonnummer
- waar je wilt afhalen (Delft, Rotterdam, Den Haag, Urk of Amsterdam)
- wanneer (23 jan of 27 feb) je wilt afhalen
- hoeveel pakketten je wilt bestellen,
- eventuele bijbestellingen van ZLH 1, 2, 3 en 4

Vanwege het kleinschalige karakter van deze visserij, kan er te weinig of helemaal geen vis beschikbaar zijn op de verschijningsdata. Bestellingen worden geleverd in de volgorde waarin ze geplaatst zijn. Wie bij de eerste levering géén vis heeft kunnen krijgen, heeft voorrang bij de tweede levering. Op 20 januari en op 24 februari neem ik contact op met iedereen die besteld heeft. Als een bestelling vervalt, weet je dit de woensdag van te voren.

contact

Zeeliefhebbers is een initiatief van Hugo Schuitemaker van Kinschotstraat 176, 2614 XR Delft tel: 06-12302606, mail: post@zeeliefhebbers.nl www.hugoschuitemaker.nl, www.zeeliefhebbers.nl



over de vissers

Jan en Joop de Vries (broers) vissen als enige vissers met de HL 6 vanuit de haven van Laaksum op het IJsselmeer op bot en snoekbaars. Ze vissen kleinschalig en traditioneel.

Het visserijbedrijf is aan het overstappen van gemengde visserij op bot en snoekbaars naar gerichte visserij op Laaksumer bot. Uit eigen overweging vist men met netten met bredere mazen dan wettelijk voorgeschreven (130mm i.p.v. 100mm) waardoor weinig ondermaatse vis wordt gevangen. Het tempo waarin deze overstap plaatsvindt, hangt samen met de mogelijkheden tot verkoop van Laaksumer bot als streekproduct.

De HL 6 is een 10 meter lang schouwtje, dat oorspronkelijk gebouwd is als zeilende visboot. Tegenwoordig staat er een kleine dieselmotor in. De mast staat er nog wel op, deze geeft het bootje meer stabiliteit.

Laaksum ligt aan de Friese IJssemeerkust op 5 kilometer zuidwest van Stavoren. Het is een piepklein haventje met een rijke historie. Door de ligging van de haven (achter het ondiepe Vrouwevloed) is de haven alleen bereikbaar voor boten met een diepgang kleiner dan 90 cm. Om deze reden zijn andere Laaksumer vissers met de opkomst van de kotters verhuisd naar diepere havens.

logboek

In de aanloop naar ZLH 5 op 23 januari, bel ik enkele keren per week met Jan de Vries om te vragen hoe de visserij er voor staat. Ik schrijf dit op en publiceer dit op www.zeeliefhebbers.nl/logboek.php

toekomst

Zeeliefhebbers is samen met Schmidt zeevis B.V. aan het bouwen een een samenwering waarbinnen landelijke dekking voor zeeliefhebbers mogelijk is. Vanaf maart willen we in 20 steden afhaalpunten bij bedrijven inrichten. Daarnaast hebben consumenten de mogelijkheid om zelf (desgewenst éénmalig) als afhaalpunt mee te werken. Wie wil neemt voor mensen in de buurt vis in ontvangst. Mensen kunnen zo bij elkaar in de buurt vis afhalen. De vis is dan al betaald, en kan een middag buiten de koelkast (vanwege de verpakking) prima doorstaan.

In 2010 willen we maandelijks vis leveren. Vanaf maart kunnen bestellingen via i-deal van te voren betaald worden. De nieuwsbrief gaat nu naar 600 mensen. Dit is veel, maar mag meer zijn. We groeien het best van mens tot mens!

consument vs visser

Voorafgaand aan een uitgave kunnen consumenten vragen insturen die ik tijdens de reis aan de visser voorleg. Hieronder de antwoorden van Jan de Vries.

Waarom vissen jullie?

Om aan de kost te komen. Dit is ons beroep. We hebben het van vader op zoon overgenomen, mijn vader heeft het van mijn grootvader overgenomen en zo groei je er in. Het is mooi werk, tenminste, als je voldoende vangst is het prachtig mooi zelfstandig werk. Je bent mooi in de buitenlucht en je bent eigen baas. Dat is ook wat waard

Hoe ziet jullie vak er over 10 jaar uit?

Over 10 jaar zijn er nog maar enkele bedrijven op het IJsselmeer. Het wordt steeds moeilijker om aan de kost te komen. Door de visserijbeperkingen en door de natuurorganisaties worden steeds meer regels opgelegd. De vergunningen worden allemaal duurder en je moet aan allerlei eisen voldoen.

Wat zou je anders willen aan de visserij?

Wij zijn kleinschalig en zo zou het eigenlijk moeten. Zo heb je weinig overbevissing en er blijft voldoende vis over om kuit te schieten. Op het IJsselmeer kun je niet grootschalig vissen, daar is het hier te klein voor. Er zijn nu schepen met 3 tot 4 vergunningen en dan wordt het voor ons heel moeilijk om ook aan de kost te komen, met 1 vergunning. Tenminste, dat is mijn idee daarvan.

Wat is duurzaamheid, zijn jullie duurzaam?

Duurzaam is dat je niet overbevist. Je moet voldoende vis overlaten voor de voortplanting, zodat je volgend jaar ook weer kunt vissen. Je moet je best doen om aan de kost te komen, maar wel met beperkingen. Ten opzichte van andere vissers denk ik dat wij duurzaam zijn. Grotere kotters, kunnen meer netten bergen. vaak hebben ze nog één of twee mannetjes er bij. Naar verhouding hebben grote schepen meer kosten, zeker als er geleend geld in zit. Dan heb je ook gewoon meer vis nodig.

Vissen jullie selectief, en hoe?

Onze botnetten hebben bredere mazen en daardoor ontsnappen de kleinere visjes. Alles wat wij met botnetten vangen kunnen we aanleveren. Met snoekbaarsnetten dat is een ander verhaal. Dat zijn nauwere mazen en daar zit wel eens een ondermaatse visje in. Meestal leven deze nog en kunnen we ze terugzetten.

We willen er naar toe om alleen nog maar met botnetten te vissen. Dit is mooier werk en het bengt een mooier levende vis. Bij bot raken de kieuwen niet verstrikt en daardoor blijven ze langer in leven.

Welk deel van wat jullie boven water halen is onbruikbare bijvangst?

Eigenlijk niets, ze kunnen alles gebruiken. Voorn, brasem, kleine bleitjes, snoek, karpers, alles kunnen we lossen en alles brengt geld op. In Snoekbaarsnetten hebben we een enkele keer een ondermaatse vis en heel af en toe een meun. Meun kunnen we niet lossen. Die gaat weer terug.

Hoeveel brandstof verbruiken jullie op een dag?

We gebruiken onze motor alleen om op de visgrond te komen. Netten halen we op de hand binnen en over. We verbruiken 25 tot hooguit 50 liter brandstof per dag.

Hoeveel vis vangen jullie op een dag?

Dat is heel ongelijk natuurlijk. We hebben wel eens op één dag 1000 pond bot gevangen maar het kan ook heel weinig zijn. Soms vang je maar 200 pond bot op een dag. Snoekbaars wisselt nog sterker. Ik kan je geen gemiddelde geven. We vangen tussen 200 en 1000 pond vis per visdag.

Wat zouden zeeliefhebbers nog over jullie moeten weten wat we nog niet besproken hebben?

Over Laaksum. Wat een mooi plekkie dit is, we hebben het rijk alleen. We willen gewoon niet van Laaksum af. Hier ben je geboren en getogen en het is voor ons heel moeilijk om hier weg te gaan. Het is maar de vraag hoe lang we dit volhouden. We zijn afhankelijk van de vangst en van regels en beperkingen die er nog komen. We hebben geen opvolgers. Na ons ben ik bang dat het afgelopen is met de visserij op Laaksum.

ZLH

Zeeliefhebbers is een consumenteninitiatief. Zeeliefhebbers fotografeert kleinschalige en innovatieve visserij, om nieuwe en vergeten vis weer onder de mensen te brengen. Maandelijks verschijnt er een gecombineerde uitgave van fotografie met bijzondere dagverse vis. Beleef de Noordzee, word zeeliefhebber! www.zeeliefhebbers.nl